

Contactinformatie

Ron van Megen
06 53352980
ron.van.megen@AWP.nu

De minister van Infrastructuur en Waterstaat
De heer M.G.J. Harbers
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Secretariaat AWP
Dorpspad 1
NL 4581 CD Vogelwaarde

Onderwerp internetconsultatie conceptwetsvoorstel wijziging
waterschapsbelastingen
Datum 29 september 2022

Geacht heer Harbers,

Met deze brief maakt het hoofdbestuur van de Algemene Waterschapspartij (AWP) graag gebruik van de internetconsultatie betreffende het conceptwetsvoorstel 'Wijziging van de Waterschapswet, de Waterwet, en de Algemene wet bestuursrecht ... etc.'

De Algemene Waterschapspartij (AWP) heeft op basis van verkiezingsresultaat zitting in het algemeen bestuur van de meeste waterschappen. Afgelopen waterschapsverkiezingen was dat onder de lijstaanduiding 'AWP niet politiek wel deskundig'. Bij de komende verkiezingen zal dit zijn onder de aanduiding 'AWP water klimaat natuur'.

In het proces dat leidde tot de door de Unie van Waterschappen aan u gedane voorstellen tot aanpassing van het belastingstelsel heeft AWP zowel vanuit het hoofdbestuur als stakeholder als vanuit de fracties in de verschillende waterschapsbesturen actief en goed onderbouwd bijdragen geleverd. Dit was niet altijd eenvoudig, in een beperkt democratisch proces behept met welbegrepen eigen belang van landbouw en bedrijfsleven.

De belangen van landbouw en bedrijfsleven zijn stevig geborgd bij de waterschappen: In de waterschapsbesturen vanwege de geborgde zetels Bedrijven en Landbouw, de geborgde heemraad, de gekozen bestuursleden met landbouw of bedrijfsleven achtergrond in de fracties van aan de verkiezingen deelnemende partijen, en door de samenstelling van de stuurgroep aanpassing belastingstelsel van de Unie van Waterschappen onder leiding van voorzitter Menno Snel.

In deze brief beperken we ons tot twee belangrijke hoofdpunten. Dit is niet omdat andere punten er niet toe doen. Het is omdat deze punten urgent zijn en het ontbreken ervan een eerlijke belastingwetgeving in de weg zouden blijven staan.

Het gaat in deze brief om deze twee urgente punten:

1. De kan-bepaling tariefdifferentiatie Gebouwd
2. De mogelijkheid afspraken te maken over separate afvalwaterstromen

Ad 1. De kan-bepaling tariefdifferentiatie Gebouwd

De Grote Weeffout (te weten het ontbreken van het instrument tariefdifferentiatie Gebouwd in de huidige waterschapsbelastingwetgeving) heeft AWP met steun van andere partijen en belangenbehartiger Vereniging Eigen Huis (met steun van de Consumentenbond) afgelopen jaren veelvuldig aan de orde gesteld. Voor dit punt tariefdifferentiatie Gebouwd was weinig aandacht omdat het ondanks de materialiteit consequent niet tot de door de Unie benoemde “urgente knelpunten” werd gerekend. Helemaal aan het eind van het traject aanpassing belastingstelsel van de Unie is tariefdifferentiatie Gebouwd, weliswaar verzacht als kan-bepaling, toch nog in de voorstellen aan u opgenomen. Dit onder stevig protest van de achterban van Bedrijven. Een delegatie van VNO-NCW en MKB Nederland is hierover nog bij uw voorganger op bezoek geweest.

De kan-bepaling houdt in dat een waterschapsbestuur de keuze heeft om tariefdifferentiatie wel of niet door te voeren. De verschillende waterschapsbesturen houden de mogelijkheid om tariefdifferentiatie niet door te voeren en geen recht te doen aan de langjarige en voortdurende scheve ontwikkeling van lasten voor woningen en niet-woningen.

We lichten dat toe: Zowel voor woningen als bedrijfsgebouwen is WOZ-waarde een maatstaf voor de aanslag watersysteemheffing. Beide worden, zoals bekend, met hetzelfde tarief aangeslagen. De WOZ-waardeontwikkelingen van woningen en bedrijfs-onroerendgoed zijn niet gecorreleerd. Vanaf 2008, het begin van crisis, daalde bedrijfs-onroerendgoed meer in waarde dan woningen. Later, tot op de dag van vandaag, lijkt er geen rem op de prijzen van woningen, terwijl bedrijfsobjecten niet veel doen. De consequentie van het huidige ongedifferentieerde tarief is dat al meer dan een decennium, vanaf 2008, de watersysteemplasten voor het bedrijfsleven als geheel elk jaar een beetje minder worden en voor woningen een beetje meer. Jaar op jaar. Dat telt op.

Gezien de ontwikkelingen op de woningmarkt zal dit ook de komende jaren het geval zijn. Alleen tariefdifferentiatie kan dit veranderen.

Sommigen denken dat het probleem van ongelijke lastenontwikkeling alleen eigen woningbezitters aangaat. Het gaat net zo goed op voor huurders. Verhuurders rekenen immers hun kosten door in de huurprijs.

U moet daarbij weten dat 80% van de watersysteemheffing door de huishoudens wordt opgebracht. Bij een aantal waterschappen loopt dit zelfs richting de 90%. Hoge percentages zien we naast de Veluwe in het bijzonder bij de waterschappen in de Randstad met weliswaar een hoge bevolkingsdichtheid maar ook heel veel bedrijfsmatige activiteiten. Vanuit oogpunt van betaling-belang suggereert dit dat het bedrijfsleven weinig belang heeft bij een goed en veilig watersysteem. Wat uiteraard niet waar is.

Voor een eerlijke lastenontwikkeling is het op z'n minst nodig in het in het wetsvoorstel ingevoegde lid van artikel 122 de tekst te wijzigen van:

“In afwijking van artikel 121, eerste lid onderdeel d, kan het algemeen bestuur bepalen dat het tarief voor onroerende zaken die niet in hoofdzaak tot woning dienen op een ander percentage wordt vastgesteld dan voor onroerende zaken die in hoofdzaak tot woning te dienen.”

In:

“..... , bepaalt het algemeen bestuur dat het tarief voor onroerende zaken .... Etc,”
Het woordje “kan” dient dus te worden vervangen door het woord “bepaalt”.

Evenals bij de gemeentelijke OZB, die overeenkomstig voor woningen en niet woningen op de WOZ-waarden is gebaseerd, zal dit jaarlijks moeten gebeuren om recht te doen aan de belangen van de huishoudens en van het bedrijfsleven.

Terzijde merken wij op dat de WOZ-waarde voor niet-woningen een achterhaalde maatstaf is voor het economisch belang van het bedrijfsleven bij een goed en veilig watersysteem.

De waarde van de te beschermen belangen bij de niet-woningen (bedrijven) is namelijk anders dan bij woningen (vaak veel) groter dan tot uiting komt in de WOZ-waarde van gebouwde bedrijfsobjecten (niet-woningen). Een bouwkundig relatief eenvoudige bedrijfshal kan bijvoorbeeld voorraden goederen of procesinstallaties herbergen met een veelvoud van de WOZ-waarde van deze bedrijfshal. Bij wateroverlast kan de economische schade voor de ondernemer enorm zijn.

Een ander illustratief voorbeeld zijn de Westlandse warenhuizen (kassen) met een t.o.v. de waarde van de hierin aanwezige teelt en installaties beperkte WOZ-waarde. Bovendien zijn deze kassen in een vanuit waterbeheer beschouwd complex gebied gelegen. Of neem de vele nieuwe auto's op de parkeerterreinen van een auto-importeur.

In het algemeen weerspiegelt de WOZ-waarde het feitelijke profijt/belang van een bedrijf bij een goed en veilig watersysteem niet.

Aangezien het conceptwetsvoorstel beoogt met spoed de meest urgente knelpunten op te lossen, is het conceptwetsvoorstel, onverlet voorgaande alinea, voor de AWP acceptabel mits tariefdifferentie wordt opgenomen mét jaarlijkse herijking en zonder kan-bepaling.

Ad 2. De mogelijkheid afspraken te maken over separate afvalwaterstromen

De waterschappen hebben behoefte aan het kunnen leveren van meer maatwerk in geval van specifieke afvalwaterstromen die voor het waterschap gewenst zijn. Deze afvalwaterstromen kunnen zowel de kosten van de zuiveringstaak beperken als een bijdrage te leveren aan het milieu en duurzaamheids-doelstellingen.

Met dit conceptwetsvoorstel wordt het mogelijk gemaakt om voor afvalwaterstromen die separaat worden aangeleverd ook separate (prijs)afspraken te maken. Deze afvalwaterstromen vallen dan buiten de zuiveringsheffing. Bij het vaststellen van de prijs zullen de waterschapsbesturen moeten voldoen aan de regels van hoofdstuk 4b van de Wet markt en overheid. Daarin wordt onder andere aangegeven dat overheden altijd ten minste de integrale kostprijs moeten berekenen.

Wat wij missen zijn uitdrukkelijke voorschriften hoe de kostprijsbepaling dient te worden uitgevoerd alsmede een bepaling dat besluitvorming altijd aan het algemeen bestuur is en niet aan het dagelijks bestuur kan worden gemandateerd. Dat wat voor een waterschap geldt, dient naar de mening van AWP tevens van toepassing te zijn op deelnemingen van een waterschap in overheidsbedrijven en in andere met de overheid verbonden entiteiten.

Wij zijn beschikbaar voor nadere informatie en onderbouwing.

Met hartelijke groet,
Algemene Waterschapspartij
p.o. Ron van Megen

Fokke van Zeijl
Voorzitter hoofdbestuur